

Monogràfic sobre
I Jornades Escola Infantil
i Comunitat

Revista Electrònica

 investigació
novació

Educativa i Socioeducativa

Anàlisi de les realitats educatives
als primers anys des d'una perspecti-
va social, política, cultural i ètica

Universitat de les
Illes Balears
1989-2014
del 1989-2014

Ignasi Vila

Anàlisi de les realitats educatives als primers anys des d'una perspectiva social, política, cultural i ètica

Ignasi Vila
Universitat de Girona

Per citar l'article

"Vila, I.. (2009). Anàlisi de les realitats educatives als primers anys des d'una perspectiva social, política, cultural i ètica. *IN. Revista Electrònica d'Investigació i Innovació Educativa i Socioeducativa*, V. 2 , n. 1, PÀGINES 9-10. Consultado en http://www.in.uib.cat/pags/volumenes/vol2_num1/i-vila/index.html en (poner fecha)"

L'educació de la petita infància fa anys que ha estat un dels cavalls de batalla de moltes persones dedicades a promoure el desenvolupament infantil. Hi ha moltes raons, però vull començar la meva exposició destacant els efectes socials que ha suposat la incorporació massiva de les dones al món del treball. Històricament, el que es va anomenar la socialització primària de nenes i nens es feia al context familiar – família extensa i família nuclear- a partir de les relacions implicades amb les persones adultes, especialment les mares. A ningú se li acudia reclamar serveis educatius especialitzats. La modificació de la situació de les dones respecte al món de treball va canviar radicalment aquesta percepció. Avui dia, encara es reclama la creació de serveis únicament des de la perspectiva de la cura de la petita infància mentre treballen les persones que en tenen cura a la família. Per exemple, sota el paraigua de la necessària conciliació entre la vida laboral i la vida familiar es demana la creació de “guarderies” als llocs de treball.

No obstant, les persones que treballen amb la petita infància són conscients que qualsevol situació social en la que participen les criatures s'ha d'entendre com un context de desenvolupament. És a dir, el que està sobre la taula no és únicament com es garanteix la cura de la petita infància a la nostra societat, sinó com s'atenen les seves necessitats afectives, socials, cognitives, lingüístiques, etc.

A la meva exposició em centro en aquesta última qüestió a partir d'una anàlisi de la situació social. En concret, poso de manifest les modificacions que s'han produït i les seves conseqüències respecte a les necessitats educatives tant de les criatures com de les seves famílies. A ningú se'ns acudiria reclamar l'obligatorietat de l'educació infantil, però sí la seva conveniència per a totes les criatures. Aquesta és una qüestió central ja que porta a reclamar serveis educatius per la petita infància des d'una perspectiva diferent de la que habitualment s'utilitza.

En segon lloc, em centro en les característiques dels serveis educatius. Sóc conscient que estem centrats, en aquest acte, en la infància de 0 a 3 anys, però la meva reflexió vull estendre-la a tota la petita infància i, per tant, també al parvulari. Aquests serveis tenen sentit per ells mateixos si els entenem com a contextos de desenvolupament i, per tant, en cap cas, se'ls han de buscar funcions suplementàries com, per exemple, preparar a les criatures per l'educació escolar. Per tant, la qüestió central que cal discutir és com han de ser, quines característiques han de tenir, perquè siguin autèntics contextos de desenvolupament per tota la petita infància independentment de les necessitats socials o laborals que s'acostuma a invocar.

Utilitzo la noció de mesosistema de Bronfenbrenner per il·lustrar la importància de les relacions família-escola que, en relació a la petita infància, és determinant per a garantir que tant la família com el propi servei educatiu sigui un context de desenvolupament.

Finalitzo la meva exposició mitjançant dues consideracions respecte als serveis educatius: flexibilitat i diversitat. Flexibilitat pel que fa a l'organització dels serveis i diversitat pel que a les característiques o als tipus de serveis educatius.